

DES DE CA N'OLIVER (18)

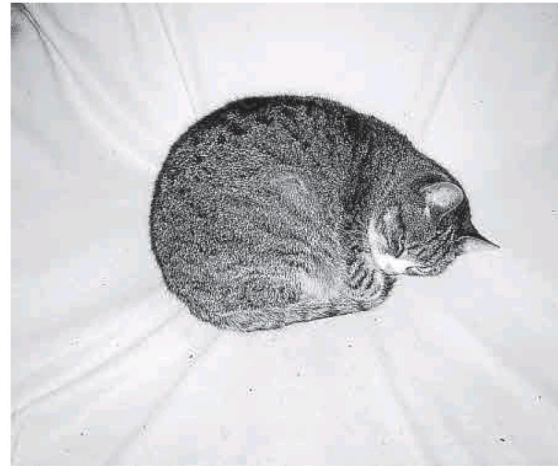
VESSUT VE DE VESSA?

Antoni Tuduri

 Secció de genealogia
de l'Ateneu de Maó

Ja sé que no és massa adequat emprar un interrogant a un titular, però no m'ha quedat altra alternativa. Jo crec que sí i, per tant ho he fet. Vessut que ve de vessa, és açò que en castellà en diuen *gandul* o *holgazán*, però estic convençut de què en certes ocasions l'accepció correspon més a «independent» o «inconformista» o, fins i tot, «rebel».

Tot açò ve a compta de l'article d'en Paco Pons Capó publicat dia 1 de desembre de 2018, que du per títol «Pescar oblades». En Joan «es vago» descrit a l'article citat, de lectura absolutament recomanable, era un tipus de persona prou freqüent. Tothom ha conegut a qualcú, preferentment home (no exclusivament), que és capaç de fer de tot basta no fer feina, amb la conseqüència natural de què fa més feina que els anomenats «formals» o «feiners». Un servidor va conèixer as Castell a un personatge que tothom el coneixia pel mal nom de 'Sopitas', capaç d'anar des Castell a Ciutadella i tornar damunt una bicicleta rovellada per tal de dur sis o set bobines de pel·lícules de cine i també era freqüent que anés a comprar gelats i 'polos' a cas Turronero de Maó per vendre'ls a la cala de Sant Esteve, on arribaven rom-

puts i mig fosos. Evidentment, si no els podia vendre, se'ls menjava o convidava a qualche amic i així podríem dir què practicava allò del 'negoci de na peix frit' que venia el peix al mateix preu que pagava al pescador, i damunt i posava l'oli, el foc i el temps.

❖ **LA VESSA POT ARRIBAR** a ser una autèntica virtut, no teològicament, però sí tant o més més honorable que més d'una d'aquestes que tenen altíssim predicament.

Tot açò m'ha fet repassar les diferents accepcions de «vago», que són moltes. En castellà, per exemple, he trobat a més de *gandul*, *perezoso*, *hargán*, *remolón*, *zángano*, *indolente*, *negligente*, *bohemio*, amb les corresponents versions catalanes, moltes de grafia semblant però, en tot cas, cap d'aques-

tes paraules justifiquen i s'adapten al concepte que en Paco li atribueix a en Joan. Aquest, com ja he dit, fa de tot (i, per tant, treballa) però només en les activitats que li agraden (com ara anar a pescar oblades, cercar esclata-sangs o caragols, caçar tords i altres dedicacions semblants, quasi totes de temporada). Tampoc és un 'putifeina' atès que aquest darrer fuig de tota mena d'activitat laboral, tant si és regulada com no. El seu lema és 'feina fuig' i no té bandera coneguda; tot depèn de des d'on bufa el vent i del seu estat d'ànim.

La paraula que m'ha semblat més adient per a qualificar en Joan no prové del castellà oficial ni del català d'en Alcover i d'en Moll; prové d'una llengua no oficial, el lunfardo, parlat a l'Argentina i l'Uruguai. Aquesta paraula és *atorrante*, emprada per Joan Manel Serrat a aquella cançó dedicada als amics, on deia «mis amigos son unos atorrantes...», que es pot definir com «persona que evita el treball per comoditat».

❖ **ESTIC CONVENÇUT** que el 'vatorrant' (paraula que m'acabo d'inventar), lliga molt més per a definir al personal que fa molta feina per a no fer feina regular i retribuïda. Vull advertir que aquesta paraula no té res a veure amb la modalitat «fix-discontinua» que s'aplica a les activitats laborals no permanents, atesa la curtedat de les temporades turístiques, bastant emprada a Menorca.

Entenc que els meus estimats (o potser no tant per part seva) lectors deuen tenir exemples prou clars de «vatorrants» dins la seva memòria. Jo mateix, a part d'en 'sopitas' en podria citar uns quants des Castell i, fins i tot, de Maó, però no els mentaré per tal de no cercar-me enemics innecessaris.

Ruiz i Pablo a «Episodios ribereños» descriu a un 'vatorrant' que feia veure que feia de mestre d'aixa, mestre Frenc Forbis. Feia feina quan volia i la resta a xerrar, pescar i anar a l'hort.

❖ **ÉS OBVI** que hi ha 'vatorrants' de diverses categories; utilitzant una terminologia alimentària. Uns, com els vegans, mengen exclusivament elements sense cap relació amb éssers del regne animal, sense concessions de cap classe i, si no, no fan res, a risc que la dona (si en tenen) els massaci d'una manera desmesurada, mentre que altres es resignen a ser vegetarians d'ampli espectre, amb inclusió d'elements ovo-làctics i, fins i tot, peix i animals de sang freda.

Convindria anar acabant aquest article, no sigui cosa que els seguidors de les doctrines 'vatorrants' m'assaltin i em guanyin per a la seva causa.

En qualsevol cas, m'han dit que a Sant Lluís hi ha una penya anomenada «Sa vessa mos fot». Si no fos massa demanar, m'agradaria que m'admetessin com a 'soci simpatitzant'.

Feina, feina, a parer meu no en faig massa, però estic malalt del conegut virus genealògic, que exigeix moltes hores de dedicació, sense cap retribuïció econòmica però amb unes rendes morals i psicològiques de gran consideració.